

Rebbe Nachman on the Parsha
פרשת בשלח תשע"ט • אל ישיר משה

שמות פרק טו פסוק א

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליקנן ויאמרו
לאמר אשירה ליקנן כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים:

רש"י

אז ישיר משה - אז כשראה הנס עלה בלבו שישיר שירה, וכן
(יהושע י יב) אז ידבר יהושע, וכן (מלכים א' ז ח) ובית יעשה
לבת פרעה, חשב בלבו שיעשה לה, אף כאן ישיר, אמר לו לבו

שישיר, וכן עשה, ויאמרו לאמר אשירה לה'. וכן ביהושע, כשראה הנס אמר לו לבו שידבר וכן עשה (יהושע י יב) ויאמר לעיני
ישראל, וכן שירת הבאר שפתח בה (במדבר כא יז) אז ישיר ישראל, פירש אחריו עלי באר ענו לה. (מלכים יא ז) אז יבנה
שלמה במה, פירשו בו חכמי ישראל שבקש לבנות ולא בנה. למדנו שהיו"ד על שם המחשבה נאמרה, זהו ליישב פשוטו. אבל
מדרשו אמרו רבותינו זכרונם לברכה, מכאן רמו לתחיית המתים מן התורה, וכן בכולן חוץ משל שלמה, שפירשוהו, בקש
לבנות ולא בנה. ואין לומר וליישב הלשון הזה כשאר דברים הנכתבים בלשון עתיד והן מיד, כגון (איוב א ה) ככה יעשה איוב,
(במדבר ט כג) על פי ה' יחנו, (שם כ) ויש אשר יהיה הענן, לפי שהן דבר ההווה תמיד, ונופל בו בין לשון עתיד בין לשון עבר,
אבל זה שלא היה אלא לשעה אינו יכול ליישבו בלשון הזה: **כי גאה גאה** - שנתגאה על כל גאה כתרנומו. דבר אחר בא הכפל
לומר שעשה דבר שאי אפשר לבשר ודם לעשות, כשהוא נלחם בחבירו ומתגבר עליו מפילו מן הסוס וכאן סוס ורכבו רמה
בים וכל שאי אפשר לעשות על ידי זולתו נופל בו לשון גאות, כמו (ישעיהו יב ה) כי גאות עשה, וכן כל השירה תמצא כפולה
(פסוק ב) עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה (פסוק ג) ה' איש מלחמה ה' שמו, וכן כולם. דבר אחר כי גאה גאה על כל השירות,
וכל מה שאקלס בו עוד יש בו תוספת, ולא כמדת מלך בשר ודם שמקלסין אותו ואין בו: **סוס ורכבו** - שניהם קשורין זה בזה
והמים מעלין אותם לרום ומורידין אותם לעומק ואינן נפרדין: **רמה** - השליך וכן (דניאל ג ו) יתרמא לגוא אתון נורא.
ומדרש אגדה כתוב אחד אומר רמה, וכתוב אחד אומר (פסוק ד) ירה, מלמד שהיו עולין לרום ויורדין לתהום, כמו (איוב לח
ו) מי ירה אבן פנתה, מלמעלה למטה:

ליקוטי מוהר"ן קמא תורה טו

1 [ה] ודע, שעל ידי הנגון של הצדיק, שהוא בחינת משה הוא מעלה את הנשמות מן האפיקורסית הזאת של
החלל הפנוי שנפלו לשם כי דע, שכל חכמה וחכמה שבעולם יש לה זמר ונגון מיחד שזה הזמר מיחד
לחכמה זו, ומזה הזמר נמשכת החכמה הזאת "זמרו משכיל", שכל שכל וחכמה יש לו זמר ונגון ואפילו
חכמת האפיקורסית, יש לה נגון וזמר המיחד לחכמה האפיקורסית וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה
5 'אחר מה הוי בה זמרא ויני לא פסק מפמה וכשהיה קם מבית המדרש, כמה ספרי מינין נופלין ממנו' כי זה
תלוי בזה כי על ידי זמר הנ"ל שלא פסק מפיו על ידי זה היו הספרי מינין נופלין ממנו כי זה הזמר היה
מיחד לזה האפיקורסית והמינות שהיה לו נמצא כל חכמה וחכמה לפי בחינתה ומדרגתה בן יש לה זמר
ונגון השיד ומיחד אליו וכן ממדרגה למדרגה כי בחינת החכמה שבמדרגה היותר עליונה יש לה זמר ונגון
יותר עליון לפי בחינתה וכן למעלה מעלה עד ראשית נקדת הבריאה שהיא תחילת האצילות ושם אין
למעלה ממנה ואין מקיף לאותה חכמה שיש שם כי אם אור האין סוף המקיף לחלל הפנוי שבתוכו כל
10 הבריאות והחכמות ובודאי גם שם יש בחינת חכמה אך החכמה שיש שם באור אין סוף אי אפשר לידע
ולהשיג אותה כי אין סוף הוא השם יתברך בעצמו, וחכמתו אי אפשר להשיג כלל ואין שם רק בחינת
אמונה שמאמינים בו יתברך שאורו האין סוף מסבב כל עלמין ומקיף הכל ואמונה, יש לה גם כן זמר ונגון
המיחד לאמונה וכמו שאנו רואים שאפילו אמונות עפוי"ם בדברי טעויותם יש לכל אמונה של עפוי"ם נגון
15 מיחד, שמזמרין בו ועורכין בו בבית תפילותם בן להפך בקדשה, כל אמונה יש לה זמר ונגון ואותו הזמר
המיחד לאמונה הנ"ל שהוא אמונה העליונה מפל המיני חכמות ואמונות שבעולם הינו אמונה בהאור אין
סוף עצמו הסובב כל עלמין פנ"ל אותו הזמר הוא גם כן למעלה מפל הנגינות וזמירות שבעולם השיכים
לכל חכמה ואמונה וכל הזמירות והנגונים של כל החכמות נמשכין מזה הזמר והנגון שהוא למעלה מפל
הזמירות והנגונים של כל החכמות כי הוא הזמר השיד להאמונה בהאור אין סוף עצמו, שהוא למעלה מן
20 הכל ולעתיד לבוא "שיהפך לכל העמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'" והכל יאמינו בו יתברך אז
יתקיים: "תבואי תשורי מראש אמונה" "מראש אמונה" דיקא, הינו בחינת אמונה עליונה זו הנ"ל שהוא ראש
לכל האמונות פנ"ל וזה 'תשורי' דיקא, הינו הנגון והזמר השיד לראש אמונה זו פנ"ל ולבחינת זמר של
אמונה העליונה הזאת, אין מי שיוזכה כי אם צדיק הדור, שהוא בחינת משה שהוא במדרגת אמונה זו,
שהוא בחינת שתיקה בחינת 'שתק כד עלה במחשבה' הנ"ל הינו שהיא עדין למעלה מהדבור פנ"ל וזה: "אז
25 ישיר משה" ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה 'שר לא נאמר, אלא ישיר' מכאן לתחית המתים מן התורה
שעתיד משה לשיר לעתיד לבוא גם כן כי כל השירות בין של עולם הזה בין של לעתיד לבוא הוא רק אצל
משה, שהוא בחינות שתיקה שזכה לזמר ששיד לאמונה העליונה על הכל ששם נכללין כל הזמירות כי כלם
נמשכים ממנה וזה שפרש רש"י: 'ישיר', יו"ד על שם המחשבה נאמרה הינו בחינות 'כד עלה במחשבה'
הנ"ל בחינות משה, בחינות שתיקה פנ"ל ועל כן על ידי נגון של הצדיק, שהוא בחינות משה פנ"ל על ידי זה
30 עולים ויוצאים כל הנשמות, שנפלו בתוך האפיקורסית הזאת של חלל הפנוי כי נגונו הוא בבחינות ראש
אמונה' הינו אמונה העליונה על הכל שעל ידי נגון ואמונה זו נתבטלים כל האפיקורסית ונכללים
ונתבטלים כל הנגונים בתוך הנגון הזה שהוא למעלה מן הכל, שממנו נמשכים כל הנגונים פנ"ל.